

Nokta Risâlesinde “Japondur” ifadesi

Nokta Risâlesinde ‘...müstemi, taharri-i hakikat bir Japondur’ buyuruyor. Konu ile ilgisi nedir? Bu Japon hakkında bilgi verir misiniz?”

Üstad Bedüzzaman Hazretleri Nokta Risâlesini tevhide tahsis etmiş, “Allah Teâlâ ki, O’ndan başka ibâdete lâîk hiçbir ilâh yoktur. O Hayy’dır, ezelî ve ebedî hayat sahibidir. O Kayyûm’dur.”¹ âyetini tefsîr etmiştir. Bu risâle, tevhidi dört bürhanda ele alır.

Tevhidin birinci bürhanı Hazret-i Muhammed’dır (asm); ikinci bürhanı, büyük bir kitap ve dev bir insan olan kâinâttır; üçüncü burhanı, mucize bir beyan olan Kur’ân-ı Hakîmdir; dördüncü bürhanı da, şuur sahibi bir yaratılış hamuru olan aklın penceresi vîcdandır.

Hazret-i Üstad, tevhidin bu dört mertebesini ilhama tâbi olarak işler. Nokta Risâlesinin ön sözünde, sözlerinin iyi anlaşılmadığı sorusuna mecâz ve istiâre sanatlarıyla cevap verir ve ilhama tâbi olarak yazdığını, bazan minâre başında, bazan kuyu dibinde konuştuğunu, yani ilhamın böyle geldiğini kaydeden Bedüzzaman, bu risâlede de konuşanın kalbi, muhatabın kendi nefsi ve dinleyicisinin ise hakikat arayıcısı bir Japon olduğunu, risâleyi okuyanın bunu düşünmesi gerektiğini belirtir.²

Burada, “dinleyicinin hakikat arayıcısı bir Japon olduğu” ifâdesi kanaatimizce mecâzî bir ifâdedir. Genellikle Japonların hakîkatı önyargısız araştırdıklarına, hakîkatı bulduklarında da bütün çıplaklığıyla sahip çıktıklarına yapılan vurgu ile, bu risâleyi okuyanların ve dinleyenlerin peşin hükümden arınmış olarak kalplerini hakîkate açmaları gerektiğine işâret eder.

Dipnot:

1-Bakara Sûresi, 2/255;

2-Mesnevî-i Nûriye, s. 207.